

MAGYAR NYELV

a 8. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2025. január 28.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.**

**A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.
A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de csak akkor vonunk le miattuk
pontot, ha arra a javítási-értékelési útmutatóban erre külön utalás van.**

A helyesírás értékelésénél A magyar helyesírás szabályai c. kiadvány (Akadémiai Kiadó) 12. kiadása szerinti helyesírást kell elfogadni.

1. Szeged 1 pont
Eger
- Az 1 pont csak akkor adható meg, ha mind a két megoldás helyes, és a megfelelő pontsorra van írva. Egy helyes megoldásért nem jár pont. Ha egy pontsorra több szót is írt a vizsgázó, csak az első szót lehet figyelembe venni. Más megoldás csak akkor fogadható el, ha a megnevezés szerepel a KSH hivatalos településlistáján.*
2. a) A hiányzó szótag: **ti** (tilalom, patika, keleti). 1 pont
- 1 pont jár a válaszáért.
A helyes válasz akkor is elfogadható, ha csak a szavak kiegészítésénél szerepel (mind a három szóban) a **ti** szótag, és akkor is, ha csak a jobb oldali pontsoron szerepel, és semmi más, helytelen megoldás nincs mellé írva.*
- b) ravasz tavasz 1 pont
puha ruha
- A két helyes válasz csak együttesen ér 1 pontot, ha csak az egyik válasz jó, akkor 0 pont.*
3. a) Egy fecske nem csinál/hoz nyarat/tavaszt. 2 pont
Két dudás nem fér meg egy csárdában/kocsmában.
- A helyesen leírt közmondásokért 1-1 pont jár. A közmondások sorrendje lehet tetszőleges.*
- b) Az „Egy fecske...” kezdetű közmondáshoz: C 2 pont
A „Két dudás...” közmondáshoz: B
- A megfelelő helyre írt betűkre 1-1 pont jár.
Ha a közmondás kiegészítése hibás (pl. Egy fecske nem csinál telet/csodát.), de a hozzá tartozó betűjel jó, akkor külön, a betűjelre is adható pont. Ha a közmondás helyét üresen hagyta a vizsgázó, vagy a pontokra írt szövegből nem derül ki, melyik „mondatfélre” gondol az összezsúfolt közmondások közül, akkor a helyes betűjelzésre sem adható pont.*
4. a) mutató névmás 3 pont
névelő
igekötő
- Minden helyes megoldás 1-1 pontot ér, ha egyértelműen jelölte, és csak azt az egyet jelölte a vizsgázó. Elfogadható az aláhúzástól különböző, de egyértelmű jelölés is (pl. bekarikázás).*
- b) ez – kijelölő/minőségjelző 3 pont
a fölnőtt – alany
mindent – tárgy
- A helyes válaszok 1-1 pontot érnek. Elfogadható a rövidített, de egyértelmű válasz is.*
- c) összeolvadás – haragudjanak 3 pont
rövidülés – fölnőttnek
zöngésség szerinti részleges hasonulás – ezt vagy egy (fölnöttet)
- Minden helyes válasz 1-1 pontot ér.*

-
- d) **mentségem** 1 pont
A helyes válasz 1 pont.
5. a) **Lassan a testtel!** 1 pont
 b) **Elöl tűz, hátul víz.** 1 pont
 c) **Az egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz.** 1 pont
 d) **Az ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó.** 1 pont
 e) **Szükség törvényt bont.** 1 pont
 f) **Játssza az eszét.** 1 pont
Minden jó megoldás 1-1 pontot ér.
6. a) **kandalló** 1 pont
 b) **kalapács** 1 pont
 c) **torkos** 1 pont
Minden helyes szó 1-1 pontot ér. A megoldás akkor is elfogadható, ha csak a végeredményként kapott szót írja le a felvételiző.
7. a) **szelfi** 1 pont
 b) **pendrive** 1 pont
 c) **hacker** 1 pont
Minden jó megoldás 1-1 pontot ér. A c) feladatrésznél a troll nem fogadható el, hiszen az internetes troll nem követ el törvénybe ütköző cselekedetet.
8. a) **A vers sorai egy pezsgőspoharat/poharat/kupát/serleget formáznak, amellyel szilveszterkor szokás koccintani.** 1 pont
*A teljes mondatban megfogalmazott, helyes válasz: 1 pont.
 A megadottól eltérő megfogalmazású, de hasonló értelmű más válasz is elfogadható.
 Ha a mondat nem teljes, nem adható pont.*
- b) **felsorolás** 1 pont
*A helyes válasz 1 pont.
 Akkor adható meg a pont, ha egyértelműen jelölte, és csak azt az egyet jelölte a vizsgázó.
 Elfogadható az aláhúzástól különböző, de egyértelmű jelölés is (pl. bekarikázás).*
- c) **sportolóknak serlegeket** 1 pont
*A helyes megoldás 1 pont.
 Ha esetleg másolási hibát követ el a vizsgázó, de egyértelmű, hogy melyik sorra gondolt, a pont megadható. Ha több sort is leír, nem adható pont.*
9. a) **Asperján György** 1 pont
A helyes válaszáért 1 pont jár, ha más válasz nem szerepel mellette.
- b) **I, H, H** 3 pont
A válaszok a fenti sorrendben helyesek, érvényesek, akkor fogadhatók el, ha egyértelműek, más betű nem szerepel mellettük. Egyenként 1-1 pont jár értük.
-

-
- c) József Attila 3 pont
 József Etus / József Etelka
 Pócze Borbála
A kiírt, teljes nevekért jár 1-1 pont, rövidítés nem fogadható el, és csak akkor jár a pont, ha nincs a válasz mellett más, helytelen megoldás.
- d) 1905–1937 1 pont
Csak a két helyesen leírt dátumért adható meg az 1 pont, ha nincs mellette más évszám. Az egyik helyes évszám leírása önmagában 0 pont.
10. a) **Tartalom** 3 pont
3 pont, ha
- a szöveg gondolatgazdag;
 - a fogalmazás megfelel a megadott témának, megfogalmazza a választ a kérdésre;
 - a felvételiző saját élményre is utal;
 - bemutatott 3 különböző érvet a véleményének megfelelően;
 - a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 2 pont**, ha
- a fogalmazás megfelel a megadott témának; a szöveg ötletes, de az alábbi szempontok közül valamelyik igaz rá:
 - *van olyan gondolata, amely nem illeszkedik a gondolatsorhoz;*
 - *nem válaszol a címben feltett kérdésre;*
 - *csak 2 érve van a véleményének megfelelően;*
 - *nem utal saját élményre.*
 - a terjedelem 8-9 mondat.
- 1 pont**, ha
- a szöveg megfelel a témának, de kidolgozatlan: a fenti, dőlt betűvel írt szempontok közül kettő vagy több igaz rá;
 - csak 1 érve van a megadott szempontokkal kapcsolatban.
 - a terjedelem 5-7 mondat.
- 0 pont**, ha
- a szöveg tartalmatlan, semmitmondó;
 - a fogalmazás nem felel meg a megadott témának;
 - a terjedelem nem éri el az 5 mondatot.
- A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.
- b) **A szöveg szerkezete** 3 pont
3 pont, ha
- a szöveg kerek, egész, lezárt;
 - formailag tagolt;
 - logikusan, arányosan szerkesztett;
 - a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 2 pont**, ha a fenti szempontok közül **egy nem érvényesül maradéktalanul**, például hiányzik vagy szervesetlen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés, de eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 1 pont**, ha az első pontban megadottak közül **kettő nem teljesül**, de a terjedelem eléri a 4 mondatot.
- 0 pont**, ha a fogalmazás nem éri el a 4 mondatot, vagy ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz.
-

- c) **Stílusa, szóhasználata** 1 pont
1 pont, ha
- megfelel a témának, a köznyelvi normának;
 - gazdag szókincsű;
 - nyelvhelyességi szempontból kifogástalan;
 - eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 0 pont**, ha a fogalmazás nem felel meg az 1 pont kritériumainak.
- d) **Helyesírás** 2 pont
2 pont, ha
- ha a szövegben **legfeljebb egy hiba** valósul meg az alábbiak közül:
 - elválasztáskor **vagy**
 - magánhangzó időtartamának jelölésekor **vagy**
 - kezdőbetű tévesztése több elemből álló tulajdonnévből képzett melléknév esetében (pl. New York-i, budapest–bécsi, Csokonai Vitéz Mihály-os) **vagy**
 - betűtévesztés vagy felcserélés, betűkihagyás, szótagkihagyás terén **vagy**
 - az egybeírás-különírás terén, kivéve az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írását **vagy**
 - legfeljebb 2 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit),
 - a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 1 pont**, ha
- a szövegben legfeljebb **2 hiba** fordul elő **a fent felsorolt hibatípusok közül vagy**
 - **egy súlyos hiba** az **alábbi** hibatípusokból, **de más hibája nincs**:
 - igekötős igék helytelen írásmódja
 - névutós névszó egybeírása
 - j-ly tévesztése
 - tagadószók egybeírása másik szóval
 - mássalhangzó hosszúságának tévesztése
 - tulajdonnév kis kezdőbetűs alakja
 - melléknévek és egyelemű tulajdonnévből képzett melléknévek (pl. francia, balatoni, vendéglátóipari, adys) hibás alakja
 - mássalhangzó kapcsolódásának hibás jelölése (teljes és részleges hasonulás, összeolvadás, rövidülés, nyúlás, kiesés)
 - mondatkezdő nagybetű tévesztése
 - felszólító módú igealakok hibái **vagy**
 - 3–5 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit)
 - A pont csak akkor adható meg, ha a fenti hibák mellett a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot.
- 0 pont**, ha
- ha a szöveg nem felel meg az 1, illetve 2 pontos kritériumrendszernek **vagy**
 - a szöveg nem éri el a 4 mondatot.
- e) **Küjalak, íráskép** 1 pont
1 pont, ha
- a dolgozat küjalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználat egyértelmű, a tanuló nem használja a kereten túli („margón kívüli”) területet, és a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot.

0 pont, ha

az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre, vagy ha a szöveg terjedelme nem éri el a 4 mondatot.

a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.

A feladatok bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szövegek integritásának megtartása mellett jöttek létre.

Források:

3. feladat:

A közmondások O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások. c. könyvéből valók, Gondolat Kiadó, 1982. Budapest

4. feladat:

A mondatok Antoine de Saint-Exupéry *A kis herceg* című könyvéből valók. A szöveg megtalálható:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfndmkaj/

<https://mek.oszk.hu/00300/00384/00384.pdf> (Utolsó letöltés: 2024.09.15.)

8.feladat:

Horváth Piroska: Egy pohár Újévi köszöntő!

<https://www.poet.hu/vers/226594> (Utolsó letöltés: 2024.08.08)

9. feladat:

Asperján György: Fogadj szívedbe – József Attila életregénye

Forrás: https://bookline.hu/product/home.action?_v=Asperjan_Gyorgy_Fogadj_szivedbe_Jozse&type=20&id=5348 (Utolsó letöltés: 2024.08.30.)